

אוניברסיטת תל-אביב, תכנית רזידנסי

תמונת מצב – מאי 2018

תכנית הכשרה קלינית ל-45 מורים חדשים למתמטיקה ברמת 5 יחידות לימוד [1,600,000 ש"ח למשך ארבע שנים (דצמבר 2014)]

תכנון

אוניברסיטת תל אביב הצטרפה לרשת תכניות קליניות להסבת אקדמאים, הפועלות במכללות להכשרת מורים והציעה חידוש בהיותה התכנית הראשונה שהופעלה באוניברסיטה. תוכנן כי המועמדים ללימוד בתכנית החדשה ייבחרו בתהליך מיון קפדני, במטרה לגייס לשורותיה סטודנטים מצטיינים בלבד, בעלי פוטנציאל ומוטיבציה להוראת מתמטיקה ברמה של 5 יחידות לימוד. על פי התכנון, ייחודה של התכנית הוא ביסוס עמוק על התנסות בהוראה בכיתות בבתי ספר וקבוצות של 6-8 סטודנטים אשר יילמדו בבתי ספר יום בשבוע. הכוונה הייתה להצמיד להם מורה מעולה למתמטיקה המלמד באותו בית ספר, אשר יהיה חבר גם בצוות ההכשרה של האוניברסיטה, והוא יהיה המלווה הפדגוגי שלהם במשך כל שנת לימודי ההסמכה להוראה.

כמו כן, הסטודנטים יצפו בשיעורים של מורים ותיקים בכיתות ובקבוצות קטנות, וינתחו את ממצאיהם בעזרת המלווים הפדגוגיים. בתכנית הלימודים של הקורסים העיוניים יוכנסו שינויים, והם יתבססו על התנסויותיהם של הסטודנטים בכיתות בית הספר תוך שימוש בצילום השיעורים בווידיאו. בסוף שנת ההכשרה, בוגריה יקבלו ליווי פדגוגי במשך שנתיים נוספות, שיתבטא במפגשים אחת לחודש, תוך כדי עבודתם בבתי הספר. יתקיימו גם מפגשים קבוצתיים, ובהם ילובנו אתגרים ודילמות המשותפים לכלל הקבוצה.

תוכנן כי לאחר שלושה מחזורים של התכנית יצטרפו למערכת החינוך 45 מורים חדשים למתמטיקה ברמת 5 יחידות לימוד. הציפייה הייתה כי תכנית זו תשיפע גם על המסגרת הרגילה ללימודי תעודת הוראה באוניברסיטת תל אביב, והתקווה היא כי אוניברסיטאות נוספות ילכו בעקבותיה.

ביצוע

השנה מסתיים המחזור השלישי של התכנית. 52 סטודנטים סיימו את התכנית בהצלחה. כמתוכנן, גובשו קריטריונים לקבלת סטודנטים לתכנית הכוללים רקע מתמטי מתאים, מחויבות להשתלבות בהוראת מתמטיקה ורצון ללמד תלמידים ברמה של 5 יחידות. האיתור והמיון נערכים בשני שלבים: בשלב הראשון נבדקים מסמכים המעידים על ההשכלה האקדמית של המועמד ובשלב השני נערכים ראיונות עם המועמדים בהם נבדקת ההתייחסות הדידקטית שלהם לאירועי שגיא, מחויבותם להשתלבות בהוראה ועמדות ואמונות שלהם לגבי תפקיד המורה. כתוצאה מפרסום התכנית, שהתאפשר בעקבות השיתוף עם הקרן, חלה עלייה במספר הפונים לתכנית ההכשרה להוראת מתמטיקה באוניברסיטת תל אביב. רבים מהפונים הם מועמדים מצטיינים ברף גבוה מאוד, בעלי יכולת, פוטנציאל, מוטיבציה והתאמה גבוהים להוראת מתמטיקה ברמה של חמש יחידות לימוד בתיכון.

בשונה מתכניות הרזידנסי האחרות ברשת, לא נפתחה תכנית נפרדת המיועדת להסבת אקדמאים אלא נעשו שינויים בתכנית הרגילה של תעודת ההוראה בדגש על פיתוח והעמקה של מיומנויות הוראה קליניות. כך, בקורסים העיוניים נעשה שילוב של אירועים מוקלטים הלקוחים מהתרחשויות בכיתות. פותח מודל ייחודי של התנסות מעשית בו המדריך שמנחה את הסטודנטים בבית הספר הוא מורה מוערך המלמד גם בבית ספר וגם באוניברסיטה. הסטודנטים שסיימו את התכנית משתלבים בהוראה בבתי ספר שונים, לרוב בסמוך למקום מגוריהם. מאז, אוניברסיטאות נוספות הצטרפו לרשת תכניות הרזידנסי - אוניברסיטת חיפה והאוניברסיטה העברית. אך, בשונה מתכניות הרזידנסי האחרות, אוניברסיטת תל אביב אינה משתפת פעולה עם המנהלת המתגבשת "מהייטק להוראה" וגם לא עם הרשת המקצועית המשותפת שהקימה הקרן לתכניות ההכשרה המיוחדות.

*הטקסט המוצג לעיל מציג את התקדמות המענק כפי שהוצג בפני ועדת המענקים של הקרן במאי 2018